

TITULUS XVII.

DE IMMUNITATE ECCLESiarum.

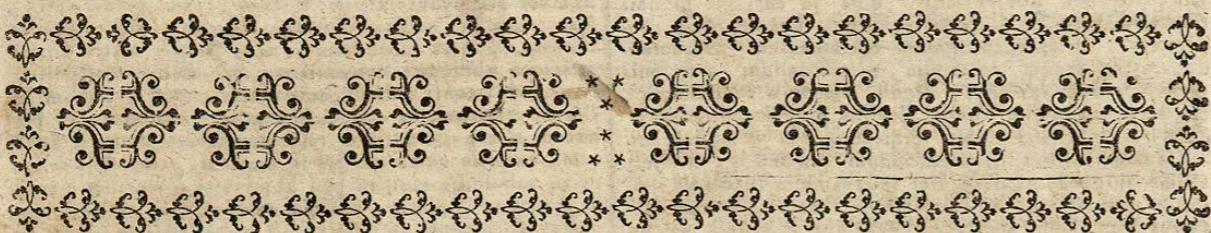
CAP. UN.

Revocat & pro infectis vult haberi decretalem, Clericis eod. tit. l. 6. cum suis declarationibus. Joan. Andr. Clemens V. in Concilio Vienensi.

Quoniam ex constitutione Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, quæ incipit, Clericis Laicos, & ex declaratione, seu declarationibus ex illa postmodum subsecutis nonnulla scandala, magna pericula, & incomoda gravia sunt secuta, & ampliora sequi (nisi celeri remedio succurratur) præsumuntur verisimiliter in fu-

a al. præsumuntur.

E N I S LIBRI TERTII.

CLEMENTINARUM LIBER QUARTUS.

TITULUS UNICUS.

DE CONSANGUINITATE,
ET AFFINITATE.

CAP. UN.

Scienter contrahens matrimonium in gradu consanguinitatis, vel affinitatis prohibito, vel cum Moniali, excommunicatus est ipso iure: & publicari debet, & vitari. Idem in professo, & professa, vel constituto in sacris. Joan. Andr.

*Clemens V. in Concilio Vienensi. (an. 1312.
in Gallia.)*

Eos, qui divino timore postposito in suarum periculum animatum scienter in gradibus consanguinitatis, & affinitatis constitutione canonica interdictis, aut cum monialibus contrahere matrimonialiter non ventur: necon Religiosos, & Moniales, ac Clericos in sacris ordinibus constitutos matrimonia contrahentes

refrænare metu poenæ ab hujusmodi eorum temeritatis audacia cupientes, ipsos excommunicationis sententiae ipso facto decernimus subiacere: præcipientes Ecclesiarum Prælatis, ut illos, quos eis constituerit taliter contraxisse, excommunicatos publice tamdiu nuncient, seu a suis Subditis nunciari faciant, donec suum humiliter recognoscentes errorem separantur ab invicem, & absolutionis obtine-re beneficium mereantur. Per prædicta quoque juribus, quæ sic contrahentibus alias poenas imponunt, in nullo volumus derogari.

a Vid. Concil. Trident. sess. 24. de reformat. matrim. cap. 5.
& de intellectu, Beatum Antonium tractat. de excommunicatione, capit. 34. adde Covarruviam lib. 4. decretal. part. 2. cap. 3. §. 2. num. 8.

CLEMEN-

CLEMENTINARUM LIBER QUINTUS.

TITULUS PRIMUS.

DE MAGISTRIS, ET NE ALIQUID
EXIGATUR PRO LICENTIA
DOCENDI.

CAP. I.

In studiis Romana curia, Parisien. Oxoniens. Bononiens. & Salamantino, debent esse magistri catholici, scholas regentes in linguis Hebraica, Arabica, & Chaldaea, duo sollicet pro qualibet lingua. Et statuitur per quos eis debeat de stipendiis, & sumptibus provideri.

*Clemens V. in Concilio Vienensi [an. 1312.
in Gallia]*

Inter sollicitudines nostris humeris incumbentes perpetui cura revolvimus, ut errantes in viam veritatis inducere, ipsosque lucifacere Deo, sua nobis cooperante gratia valeamus: hoc est, quod profecto desideranter exigitur, ad id nostra mentis sedulo destinamus affectum, ac circa illud diligenti studio, & studiofa diligentia vigilamus. Non ambigimus autem, quin ad hujusmodi nostrum desiderium assequendum b divinorum eloquiorum sit expoſitio congrua, ipsorumque fidelis prædicatione admodum opportuna. Sed nec ignoramus, quin & haec promi noscantur inaniter, vacuaque redire, si auribus linguam loquentis ignorantium proferantur. Ideoque illius, cuius vicem in terris (licet immixtum) gerimus, imitantes exemplum, qui ituros per universum mundum ad evangelizandum Apostolos in omni linguarum genere fore voluit eruditos, viris catholicis notitiam linguarum habentibus, quibus utuntur infideles præcipue, abundare faciamus affectamus Ecclesiam, qui infideles ipsos sciant, & valeant sacræ instituti instruere, Christicolarumque collegio per doctrinam Christianæ fidei, ac susceptionem facili baptismatis aggregare.

Ut igitur peritia linguarum hujusmodi possit habiliter per instructionis efficaciam obtineri: hoc facio approbante Concilio scholas in subscriptatum linguarum generibus ubique Romanam curiam residere contigerit, necnon in Parisien. & Oxoniens. Bononiens. & Salamantino studiis providimus erigendes: statuentes, ut d in quolibet locorum ipsorum teneantur viri catholicis sufficientem habentes Hebraicæ, Arabicæ, & Chaldaea linguarum notitiam: duo videlicet uniuscujusque linguae periti, qui scholas regant inibi, & libros de linguis ipsas in Latinum fideliter transferentes alios linguis ipsas sollicite doceant, earumque peritiam studiofa in illos instructione transfundant: ut instructi, & edocti sufficienter in linguis hujusmodi,

a Vid. Ludovicum Gomezium in regula Cancellariae de idiomate, ubi plene demotera linguarum. b aliter, equeundem. c al. conting. d al. ita: ut in locorum ipsorum studiis. &c.

fructum speratum possint (Deo auctore) producere, fidem propagaturi salubriter in ipsis populis infideles. Quibus equidem in Romana curia legentibus a per fidem Apostolicam: in studiis vero, Parisiensi, per Regem Francie: in Oxoniensi Anglia, Scotie, Hibernie, ac VValia: in Bononiensi per Italiam: in Salamantino per Hispanie Prælatos, Monasteria, Capitula, Conventus, Collegia exempta, & non exempta, & Ecclesiarum Rectores in stipendiis competentibus, & sumptibus volumus provideri: contributio-nis onere singulis juxta facultatum exigentiam imponendo: privilegiis, & exemptionibus quibuscumque contrariis nequaquam obstantibus, quibus tamen nolumus quoad alia præjudicium generari.

CAP. II.

Is, ad quem spectat magisterium vel doctoratum tribuere, prius a doctorando recipiat juramentum, quod in solennitate sua non expender ultra sumnam trium milium Turon argenteorum. Quod si non fecerit, etiam si Episcopus, per sex menses a collatione magisterii est suspensus. h. d. Joan. Andr.

Idem.

Cum sit nimis absurdum, ut quis cum vanitate, & impertia ad honorem ascendat peritias literarum, non sine turbatione miramur illum apud Scholasticos invaluablem, quod plerique eorum, qui in quavis scientia ad doctoratus, vel magisterii assumuntur honorem, cum sua solenniter principia faciunt, aut sui recipienti insignia doctoratus, circa cibos, vestes, & alia sic in expensis excedunt, quod & ipsi transiente expensarum hujusmodi vanitate, vacui plerunque remaneant, & gravati: & certi, qui vel nolunt, vel nequeunt similes expensas subire, hac occasione frequenter a receptione honoris hujusmodi retrahuntur. Volentes igitur de opportuno super his remedio provide illis, ad quos ubilibet pertinet honorem tribuere memoratum, districte præcipimus, ut quoque cunctie ab eis de cetero dictum recipientes honorem, juramento prius adstringant, ne ultra tria millia Turonen. argenteorum b in solennitate, circa hujusmodi doctoratum, aut magisterium quomodolibet adhibenda, expendant: ipsosque nihilominus (nisi soisan nobilis e conditionis extiterint) ut intra summam prædictam hujusmodi moderetur expensa, efficaciter exhortantes, ac si hoc illorum congruere statui viderint, juramentum exigentes ab eis, quod certos intra summam præfata taxando ab ipsis expensarum terminos non excedant. Si quis autem Pontificali etiam d dignitate præfulgens, non recepto prius juramento præfato honorem cuiquam tribuerit supradictum, a collatione magisterii, seu doctoratus cujuslibet per sex menses sequentes eo ipso noverit se suspensem.

S s 2 TI-

a al. regentibus. b al. Argenti. c al. notabilis. d Didio, etiam, doest in antiquiorib. exemplarib. & impressis.